

14. marts 2008
08/2692/MT

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg

Dispensation til etablering af vandhul og oprensning af beskyttet vandhul/mose .

På vegne af ejer Brombjerg Grundejerforeningen Broager og Sønderborg Kommune, ansøger Sønderborg Kommune, Naturafdelingen om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3 til at oprense et vandhul i forbindelse med § 3 mose på mat.nr. 663 og 3 begge Broager Ejerlav, Broager, Sønderborg Kommune og til nyetablering af et vandhul på mat.nr. 3 Broager Ejerlav, Broager, Sønderborg Kommune, hvor der i dag er et temporært vandhul i vinterhalvåret. Yderligere ansøges om tilladelse efter planlovens § 35 til etablering af ovennævnte vandhul. Dispensationen/ tilladelsen sendes både til Brombjerg Grundejerforeningen. Att. Thorbjørn Jørgensen, Brombjergvej 17a, 6310 Broager og projektansvarlig Naturgruppen, Sønderborg Kommune.

Fagcenter Natur, Miljø og Byg
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
8872 4084 - Telefon
8872 6402 - Fax
www.sonderborg.dk

Dette dokument er en samling af de fornødne tilladelser og dispensationer indenfor kommunens myndighedsområde. I dokumentet dispenseres fra naturbeskyttelseslovens § 3 og der meddeles tilladelse efter planlovens § 35.

For at gøre denne meddelelse overskuelig præsenteres tilladelser og dispensationer enkeltvis. Vedlagt kombineret klagevejledning vedr. Naturbeskyttelseslovens § 3 og Planlovens § 35. Bagerst i dokumentet er der vedlagt et kortbilag.

Dispensation fra §3 i Naturbeskyttelsesloven

Sønderborg Kommune dispenserer hermed til oprensning af et vandhul og etablering af 1 vandhul på hhv. matr.nr. 663 og 3 begge Broager Ejerlav, Broager, Sønderborg Kommune.

Lokaliteterne ses på det vedlagte kort.

Der dispenseres i medfør af § 3, stk.1, jævnfør § 65, stk.3 i Lov om naturbeskyttelse, lovbekendtgørelse nr. 749 af 21. juni 2007 om naturbeskyttelse.

Vilkår

Kommunen dispenserer på disse vilkår:

Oprrensning af et eksisterende vandhul, vandhul 1 og etablering af et vandhul, vandhul 2:

- Vandhullerne placeres som vist på vedlagte kort.
- Vandhullerne skal oprenses/etableres i perioden fra 1. september til 1. maj.
- Vandhullerne skal etableres med en lavvandet zone og flade kanter. Brinkerne skal udformes så de indgår i det omgivende landskab på en harmonisk måde.
- Vandhullerne skal anlægges med fladt anlæg (væsentligst 1:5), og med en maks. dybde på 1 meter.
- Vandhul 2 må ikke have tilløb eller afløb.
- Det opgravede materiale udjævnes i et ikke mere end 20 cm tykt lag på den omkringliggende landbrugsjord.
- Der må ikke udsættes fugle, fisk eller krebs i vandhullerne. Der må heller ikke fodres.
- Der må ikke opsættes nogen form for redeguse eller hegn, bortset fra kreaturhegn.
- Vandhullerne må ikke have øer.

Tilladelse efter §35 i Planloven

Sønderborg Kommune meddeler landzonetilladelse til etablering af et vandhul (vandhul 2) på matr. nr. 3, Broager, Broager i Sønderborg Kommune. Vandhullernes beliggenhed fremgår af vedlagte kortbilag.

Tilladelsen meddeles efter §35, stk.1 i Bekendtgørelse af lov om planlægning, Lovbekendtgørelse nr. 813 af 21. juni 2007.

Tilladelsen offentliggøres i Sønderborg Ugeavis i uge 13, onsdag den 26. marts 2007. Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, jf. vedlagte klagevejledning.

Redegørelser

Vandhullerne søges oprenset og etableret som led i et mindre naturgenopretningsprojekt ledet af Naturafdelingen, Sønderborg Kommune. Hensigten er at forbedre naturværdierne generelt og sikre at området omkring det nye vandhul får en blivende vandstand.

Det eksisterende vandhul er under kraftig tilgroning og for at sikre variationen mellem lavtstående vand i moseområdet og den mere åbne søflade i den oprindelige sø ønskes søfladen oprenset.

Det nye vandhul sikres en blivende vandstand i hele året for bl.a. at gøre biotopen egnet som ynglelokalitet for padder. Dette temporære vandhul (nr. 2) holder kun vand i vinterhalvåret og i det tidlige forår, hvilket betyder at potentialet som ynglelokaliteter for padder er meget begrænset.

Det ønskede vandhul understøtter bestræbelserne på udbygningen af nettet af vandhuller, som på sigt skal medvirke til, at bl.a. diverse padder (især grøn frø og stor vandsalamander) lettere kan sprede sig til lokaliteter på Dybbøl og på Broagerland.

Arealet er delvist omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som beskyttet sø og mose og hermed omfattet af beskyttelse mod ændringer i tilstand. Formålet med beskyttelsen er at sikre levesteder for plante- og dyrelivet.

Kommunen mener, at en oprensning af vandhullerne samt etablering af yderligere et vandhul i området vil gavne det naturlige plante- og dyreliv og således betragtes tiltagene som en naturforbedring af området.

Ifølge Vejledning om planloven kræver etablering af søer i det åbne land tilladelse efter § 35, stk. 1, i planloven.

Etablering af det nævnte vandhul på ca. 1650 m² på matr. nr. 3, Broager, Broager i Sønderborg Kommune kræver tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning.

Efter Regionplan 2005-2016 retningslinje 6.6.3 skal vandhuller genskabes eller nyetableres i det omfang, det er muligt.

Haderslev Museum er blevet hørt, om der er registreret jordfaste fortidsminder, der hvor vandhul 2 ønskes etableret. Museet meddeler, at der er foretaget arkivalisk kontrol af lokaliteten. Der er ikke fundet tidligere registreringer eller spor efter fortidsminder i det område, hvor vandhullet skal etableres. På Preussiske kort fra 1880'erne fremstår området som et udrænet fugtigt engområde. Museets vurdering er på den baggrund, at der ikke skulle være nogen risiko for at støde på fortidsminder ved etableringen af vandhullet.

Vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at vandhullerne vil falde naturligt ind i landskabet uden at være i modstrid med planlægningsinteresser i området. Naturmæssige hensyn varetages da vandhullerne vil gavne dyre- og plantelivet i området, ligesom det vurderes at det rekreative potentiale i området øges ved at naturen fremstår mere varieret.

Klagefrist og andre bestemmelser

Der er en frist for klage på fire uger. Dispensationen må ikke udnyttes før fristen er gået. Hvis nogen klager, vil kommunen give besked om det. Jeg vedlægger en vejledning om, hvordan man klager.

Dispensationen falder bort, hvis ingen har brugt den inden tre år efter, at den er meddelt.

Hvis man finder fortidsminder når man oprenser vandhullet, skal man straks stoppe arbejdet og ringe til Haderslev Museum, tlf. 74 52 75 66. Herefter bestemmer museet, hvad der skal ske. Det kræver tilladelse fra kommunen, hvis man ændrer dræn, grøfter med videre. Det kræver også tilladelse fra kommunen, hvis man ændrer vandets naturlige afløb fra højere liggende ejendomme. Det står i Lov om vandløb § 6 og § 17.

Hvis man finder forurenede jord eller andet forurenede, f.eks. affald eller emballage fra kemikalier og pesticider, skal man standse arbejdet. Man skal melde det til kommunen. Det står i Lov om forurenede jord § 71.

Venlig hilsen

Marianne Tychsen
Naturgruppen
Telefon direkte 74335462
Email: mtyh@sonderborg.dk

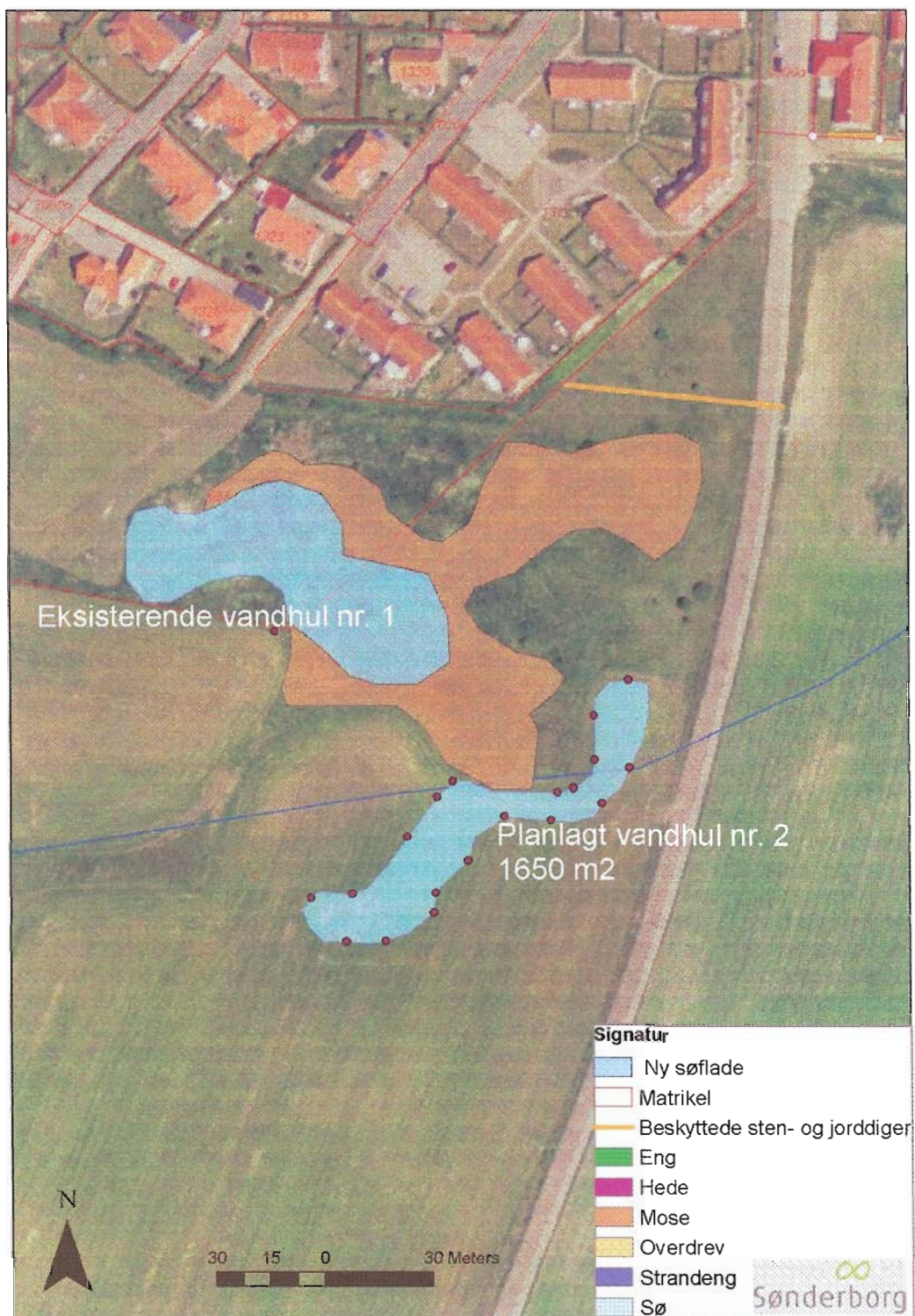
Kopi sendt til:

Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité v/ Andreas
Andersen, Midtkobbel 73, 6440 Augustenborg
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100
København Ø
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620
København V
Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling v/Gert Fahlberg,
Sottrupskov 10, 6400 Sønderborg
Fælleslandboforeningen for Nordslesvig, Landbrugscentret,
Billundvej 3, 6500 Vojens, att. Helge Petersen
Sønderjysk Familielandbrug, Guldager 2, 6240 Løgumkloster
Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø
Friluftsrådet, v/ Carsten Matzen, Spurvevænget 17, 6400
Sønderborg
Dansk Botanisk Forening
Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, st., 7100 Vejle
Brombjerg Grundejerforeningen. Att. Thorbjørn Jørgensen,
Brombjergvej 17a, 6310 Broager
Forpagter Matr.nr. 3 Frode Lehmann, Stensigmose 4,
6310 Broager

Mail-adresser:

a-andersen@mail.dk,
dn@dn.dk,
natur@dof.dk,
AN-GF@mail.tele.dk,
hp@slf.dk,
dsh@dsh.dk,
sns@sns.dk,
ecmatzen@privat.dk,
perh@bot.ku.dk,
jkt@sportsfiskerforbundet.dk,

tjon@sonderborg.dk

Oversigtskort over projektområdet syd for Brombjerg.

Klagevejledning

Naturbeskyttelsesloven (Lov om naturbeskyttelse)

Afgørelser truffet af Sønderborg Kommune i henhold til lov om naturbeskyttelse (lovbekendtgørelse nr. 884 af 18. august 2004) §§ 3, 16, 17, 18, 19, 19b, 19d, 19e, 19f og 19g kan i medfør af § 78 påklages til Naturklagenævnet efter følgende regler:

Afgørelser kan påklages til Naturklagenævnet af:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- lokale foreninger og organisationer som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og

landsdækkende foreninger og organisationer som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Planloven (Lov om planlægning)

Afgørelser truffet efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, (lovbekendtgørelse nr. 883 af 18. august 2004) kan påklages til Naturklagenævnet, jf. § 58, stk. 1.

Klageberettigede efter § 58 er miljø- og energiministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagen udfald, jf. § 59. Klageberettigede er også, jf. § 59, stk. 2, landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af:

at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
at foreningen eller organisationen repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Fælles for de to lovgivninger:

Klagen skal være skriftlig og være modtaget af Sønderborg Kommune inden 4 uger efter, at afgørelsen er offentliggjort. For afgørelser, der ikke offentliggøres, regnes fristen fra den dato, hvor afgørelsen er modtaget, jf. hhv. § 87 og § 60, stk. 4.

Evt. klage sendes til:

*Sønderborg Kommune, Rådhusstorvet 10, 6400 Sønderborg, att.
Naturgruppen*

der videresender klagen til:

Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret når nævnet har modtaget klagen fra Sønderborg Kommune. Af opkrævningen fremgår en betalingsdato som sætter en frist på 14 dage for indbetaling. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk. Gebyret tilbagebetales hvis De får helt eller delvis medhold i Deres klage.

Sønderborg Kommune sender klagen videre til Naturklagenævnet med kopi af sagens akter. De vil modtage kopi af Sønderborg Kommunes brev til Naturklagenævnet.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er der klaget rettidigt, må tilladelsen ikke udnytte, medmindre Naturklagenævnet bestemmer andet, jf. hhv. § 87 og § 60, stk. 4.

Hvis De vil indbringe afgørelsen for domstolene, skal dette ske inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort, jf. hhv. § 88 og § 62, stk. 1.